

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Ontgroning Wolfswaard, provincie Gelderland

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

4 juni 2025 / projectnummer: 3896

1 Advies voor de inhoud van het MER

K3Delta is initiatiefnemer van de voorgenomen zandwinning bij de Wolfswaard in de uiterwaarden van de Nederrijn. De zandwinning creëert mogelijkheden voor natuurontwikkeling, landschapontwikkeling en levert een bijdrage aan de verduurzaming van de aanwezige steenfabriek de Wolfswaard (Wienerberger). Voor het besluit over de zandwinning en de gebiedsontwikkeling wordt een MER opgesteld.

Voorafgaand aan het MER is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna NRD¹) opgesteld voor de voorgenomen ontwikkeling. De provincie Gelderland heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: 'de Commissie') gevraagd te adviseren over de inhoud van het op te stellen MER.

Essentiële informatie voor het MER

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in het besluit over de gebiedsontwikkeling de Wolfswaard, het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- **Prioritering en concretisering doelen:** er worden meerdere doelen genoemd voor het project. Uit de NRD wordt niet duidelijk waar prioriteit aan wordt gegeven. Maak in het MER de onderlinge verhoudingen tussen de gestelde doelen inzichtelijk en formuleer de doelen zo concreet mogelijk.
- **Beleidskader en randvoorwaarden:** neem in het MER een volledig overzicht op van relevante beleidskaders, naast natuur en water ook onder meer het ontgrondingenbeleid. Maak inzichtelijk welke randvoorwaarden (en eisen) van toepassing zijn, voortkomend uit het bestaande beleid, omliggende projecten en ontwikkelingen en tot welke gevolgen dit leidt.
- **Onderscheidende alternatieven en varianten:** in de NRD zijn alternatieven beschreven, maar deze zijn vrijwel niet onderscheidend². Onderzoek in het MER in ieder geval een onderscheidend alternatief dat aansluit bij de (hoofd)doelen van het project, in de vorm van een natuuralternatief dat aansluit bij de natuurlijke dynamiek van de rivier. Geef ook een overzicht van de eerder overwogen alternatieven en onderbouw op basis waarvan deze zijn afgefallen.
- **Milieuaspecten:** beschrijf en beoordeel de effecten op milieuaspecten in zowel de aanlegfase³ als gebruiksfase. Doe dit in ieder geval voor natuur, landschap en cultureel erfgoed, riviermorphologie en duurzaamheid.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. Ze bouwt in haar advies voort op de NRD. Ze herhaalt slechts punten die al in de NRD aan de orde komen als dat voor een goed begrip van het advies nodig is of als ze voorstelt de aanpak op onderdelen aan te passen.

¹ K3Delta, januari 2025, Gebiedontwikkeling Wolfswaard Notitie Reikwijdte en Detailniveau Milieueffectrapportage.

² De focus ligt hierbij vooral op gebieden in eigendom van de steenfabriek, met als gevolg een beperkte reikwijdte van verkende mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling.

³ In de zienswijzen wordt ook aandacht gevraagd voor milieueffecten in de aanlegfase (stikstof, geluid en stof).

Figuur 1: ligging van het plangebied De Wolfswaard (bron NRD).

Aanleiding MER

K3Delta heeft ten aanzien van de gebiedsontwikkeling de Wolfswaard een aantal projectdoelen geformuleerd, te weten: duurzaam voorzien in bouwgrondstoffen, ontwikkeling laag dynamische en klimaatbestendige riviernatuur, vergroten landschapsbeleving en toekomstbestendige steenfabriek. Het plangebied is weergegeven in figuur 1. Aan de voorgenomen ontwikkeling ligt een tijdelijke zandwinning ten grondslag.

Om de zandwinning mogelijk te maken is een omgevingsvergunning voor een ontgrondingsactiviteit nodig. Daarvoor is Gedeputeerde Staten van Gelderland het bevoegd gezag. Er is een project-MER nodig vanwege de omvang van de ontgroning (categorie B1 en J12 van bijlage V bij het Omgevingsbesluit). Daarnaast moet het omgevingsplan van de gemeente Neder-Betuwe en Wageningen gewijzigd worden om de planologische functieverandering voor de gebiedsontwikkeling mogelijk te maken. Voor het omgevingsplan is een plan-MER nodig omdat dit kaderstellend is voor de ontgroning. Er is sprake van een gecombineerd project- en plan-mer. De provincie Gelderland is het coördinerend bevoegd gezag voor deze gecombineerde mer-procedure.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval Gedeputeerde Staten van Gelderland en de gemeenteraad van Neder-Betuwe en Wageningen – besluit over de uitbreiding van de zandwinning in de Wolfswaard.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer 3896 op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Doelen, beleid en randvoorwaarden

2.1 Prioritering en concretisering doelen

In de NRD staan meerdere doelen voor de ontgroning en gebiedsontwikkeling Wolfswaard. Deze zijn bouwgrondstoffen (zandwinning), natuurontwikkeling, toekomstbestendige steenfabriek en vergroten landschapsbeleving. In de NRD wordt niet duidelijk benoemd aan welk doel prioriteit wordt gegeven, maar de Commissie gaat er van uit dat zandwinning het centrale doel is. Daar de doelen niet concreet genoeg uitgewerkt zijn is niet inzichtelijk wat de onderlinge verhoudingen zijn in prioritering tussen de gestelde doelen⁴. Er is ook beperkt informatie beschikbaar over de voorgeschiedenis en totstandkoming van de benoemde natuurdoelen.

De beschrijving van de doelen (en de onderlinge verhouding tot elkaar) vormt een belangrijke basis voor de keuze tussen de alternatieven en varianten. De Commissie adviseert de verschillende doelen concreet en toetsbaar uit te werken. Ga hier per doel in ieder geval in op de volgende punten:

- **Zandwinning:** wat wordt verstaan onder 'duurzaam' voorzien in bouwgrondstoffen; is hier een tijdpad/fasering van de ontgroning aan verbonden?
- **Natuurontwikkeling:** wat betekent de combinatie 'laagdynamisch' en 'klimaatbestendig' voor de te ontwikkelen natuur?
- **Landschapsontwikkeling:** Wat wordt verstaan onder 'vergroting' van de landschapsbeleving? Gaat het hierbij om oppervlaktes en/of om verbetering van landschappelijke kwaliteit⁵?
- **Toekomstbestendige steenfabriek:** Definieer het begrip 'toekomstbestendige' steenfabriek: in hoeverre gaat het hierbij om een meer 'duurzame' fabriek?

2.2 Beleidskader en randvoorwaarden

De reikwijdte van het project wordt bepaald door de vier doelen (in paragraaf 3.1 van de NRD) en door het beleidskader en de wet- en regelgeving die voor dit gebied gelden. In de NRD is al een opsomming van relevant beleid opgenomen, waaronder vanuit natuur zoals voor Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en de KRW). Er ontbreken echter ook nog andere relevante kaders, zoals het provinciaal beleid voor ontgroningen.

Zowel uit de doelen als uit het beleidskader en de wet- en regelgeving kunnen randvoorwaarden worden afgeleid die begrenzen wat in dit gebied mogelijk is. Niet alles kan omdat de natuurontwikkeling vanuit de opbrengsten van de zandwinning gefinancierd moet worden en omdat de vergraving tot natuur moet leiden die past binnen het beleid voor dit gebied. De NRD brengt deze randvoorwaarden, en daarmee de reikwijdte van alternatieven, nog onvoldoende in beeld. De NRD geeft geen inzicht in de ruimte die de zandwinning (economisch) kan bieden aan alternatieve gebiedsontwikkeling, zoals meer ondiepe moerasnatuur. Ook is het beleidskader (hoofdstuk 2 van de NRD) niet vertaald naar concrete

⁴ Maak, indien van toepassing, onderscheidt tussen hoofd- en neven doelen

⁵ Zowel in het plangebied als met het oog op de omgeving (bv zicht op de stuwwal, versterking identiteit Opheusden als dorp aan de rivier).

randvoorwaarden waar de gebiedsontwikkeling aan moet voldoen. De maximale mogelijkheden komen hierdoor onvoldoende in beeld.

De Commissie adviseert in het MER alle relevante beleidskaders, waaronder het ontgrondingenbeleid, op te nemen en randvoorwaarden hieraan te relateren. Ook adviseert de Commissie deze randvoorwaarden in het MER te verwerken in de beoordelingscriteria, aanvullend op de criteria die zijn opgenomen in tabel 3 van de NRD.

2.3 Te nemen besluit(en)

De procedure voor de milieueffectrapportage wordt doorlopen voor het besluit over een omgevingsvergunning voor een ontgrondingenactiviteit. Daarnaast zullen andere besluiten genomen worden voor de realisatie van het voornemen (zoals een vergunning voor een milieubelastende activiteit).

Geef in het MER een samenhangend beeld van de (vervolg)besluiten, vergunningen en ontheffingen die noodzakelijk zijn voor de beoogde ontgrondingen en gebiedsontwikkelingen. Benoem welke besluiten dit zijn, wie daarvoor het bevoegde gezag is en wat globaal de tijdsplanning is.

3 Voorgenomen activiteit en alternatieven

3.1 Voornemen

Winning bouwgrondstoffen (zandwinning)

Er vinden diverse ontgrondingen plaats, te weten ontgraven van de plas (2.800.000 m³), graven van een haven bij de steenfabriek (210.000 m³) en ontgraving voor de realisatie van een strang⁶ (94.000 m³). Deze volumes zijn indicaties, het onderzoekstraject kan hier op meerdere manieren invloed op hebben⁷.

De Commissie adviseert in het MER te beschrijven welke milieufwelingen zijn gemaakt om tot het huidige ontwerp te komen. Ga hierbij nadrukkelijk in op natuur(ontwikkeling), maar ook de verduurzaming van de steenfabriek. Breng in beeld hoe de voorgenomen activiteit bijdraagt aan het behalen van de doelen.

Ontwikkeling laagdynamische natuur

In de NRD geeft de initiatiefnemer aan dat zij de huidige circa 4,5 ha natuur (de bestaande plas) wil uitbreiden tot 26,5 hectare water en 44,2 hectare moeras- en landnatuur. Als beoogd natuurtype wordt gesproken over “laagdynamische riviernatuur” die in verbinding staat met de Nederrijn. Het voornemen is om water in het plangebied vast te houden bij hoogwater op de Nederrijn. Hiermee wordt beoogd de positieve ecologische impact van

⁶ Een strang is een nevengeul van een rivier binnen een uiterwaard

⁷ Onder andere ten aanzien van te winnen volume zandwinning, variërende diepten ontgraving etc.

overstromingen te vergroten. Het vasthouden van water gebeurt met een reguleerbare in- en uitlaat bij de haven.

De natuur zal bestaan uit natte en vochtige hooilanden, hardhout- en zachthoutoibossen, rietgordels, ondiep water, diep water, nevengeulen en slikkige⁸ en zandige oevers. Randvoorwaardelijk onderdeel van de landnatuur is een areaal glanshaverhooiland ter compensatie van glanshaverhooiland dat bij het nabije project Maneswaard verloren gaat. De NRD benoemt de te ontwikkelen natuur als interessant leefgebied voor zowel moeras- als weidevogels, vissen en amfibieën (waaronder doelsoorten als watersnip, porseleinhoen, kwartelkoning en grote modderkruiper). De wateren bieden ook kansen als paaigebied voor riviervissen en daarnaast als rustgebied voor overwinterende en doortrekkende watervogels. Nog niet inzichtelijk is hoe de gewenste (en op termijn te behalen) natuurdoelen behouden blijven in vooral de gebruiksfase.

De Commissie adviseert in het MER het bijpassende landgebruik en natuurbeheer te beschrijven dat ingezet zal worden om de te realiseren natuur in stand te houden.

Landschappelijke beleving

Een van de doelen van het project is het vergroten van de landschappelijke beleving. Hierbij ligt de nadruk op de rivier en haar omgeving als "landschapspark". Dit park wordt onder meer gekenmerkt door de overgang van de stuwwallen via de Rijn naar de open uiterwaarden van de Betuwe, met ruimte voor natuur en cultureel erfgoed (baksteenindustrie, Limes, rabatten⁹, kades, wielen¹⁰).

Beschrijf in het MER welke maatregelen op basis van de landschappelijke doelen genomen kunnen worden, zoals het zichtbaar maken van elementen, de aanleg van struinpaden en het realiseren van uitzichtpunten. Geef aan welke voorzieningen daarbij landschappelijk passend zijn. Beschrijf in dit kader ook de doelen van het voornemen op het gebied van recreatie.

Toekomstbestendige steenfabriek

In de NRD worden ten aanzien van het doel toekomstbestendige steenfabriek als onderdelen genoemd de aanleg van een (nieuwe) haven, uitbreiding tasveld en depotterrein, alsmede de landschappelijke inpassing. De haven zal, volgens de NRD, in eerste instantie gebruikt worden voor de zandwinning, maar in later stadium door de steenfabriek. De samenhang tussen de verschillende onderdelen is echter niet duidelijk.

De Commissie adviseert in het MER de bijdrage die het plan levert aan de verduurzaming van de steenfabriek beter te beschrijven.

⁸ Een slikkige oever is een oever van een rivier of kanaal die bedekt is met slikkige, modderige grond, die nat en kleiig is

⁹ Rabatten zijn opgehoogde plantstroken voor bomen in natte gebieden

¹⁰ Een wiel is een diepe waterplas, die is ontstaan bij een dijkdoorbraak

3.2 Alternatieven en varianten

In de NRD is naast het inrichtingsvoornemen nog één inrichtingsalternatief beschouwd (genaamd “cultuur”). Dit inrichtingsalternatief richt zich op het faciliteren van extensief agrarisch medegebruik. Op basis van de informatie in de NRD constateert de Commissie dat het voornemen en het alternatief weinig onderscheidend zijn.

De Commissie adviseert om een alternatief uit te werken waarin de natuurontwikkeling beter is afgestemd op de dynamiek van de riviernatuur. De Commissie stelt voor daarbij uit te gaan van concretere doelen voor de natuur en aan te geven wat nodig is om optimaal aan het doel van ‘laagdynamische en klimaatbestendige riviernatuur’ te voldoen. Hierbij valt te denken aan:

- de hectares natuur concentreren tot een aaneengesloten oppervlakte;
- een groter aandeel ondiep water (minder dan vier meter en moeras) en dus meer hectares natuurontwikkeling (bijvoorbeeld door over grotere oppervlakken ondiepere zandwinning uit te voeren);
- een minder gestuurd systeem (door bijvoorbeeld een deel van de zomerkades te verwijderen zodat meer overstromingsdynamiek ontstaat direct vanuit de rivier ontstaat).

4 Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Beoordelingskader en effectbepaling

Het beoordelingskader legt vast welke milieuaspecten in het MER worden opgenomen en welke criteria en indicatoren toegepast worden. Het is daarmee een belangrijk hulpmiddel om tot weloverwogen en navolgbare keuzes te komen.

De Commissie adviseert onderscheid te maken tussen de (bredere) milieueffecten en de mate waarin de doelen worden gehaald. Gebruik hiervoor eenduidige en, zo veel als mogelijk, kwantificeerbare toetsingscriteria op een vergelijkbaar detailniveau. Ga daarnaast in op de fasering van de ontgronding en gebiedsontwikkeling en de (tijdelijke) effecten die daaraan verbonden zijn. Het is cruciaal de milieueffecten van de alternatieven onderling én met de referentiesituaties te vergelijken om te laten zien in hoeverre de alternatieven, ten opzichte van elkaar, verschillende effecten veroorzaken.

Het is ook essentieel om per aspect te benoemen welke realistische en zinvolle maatregelen kunnen worden getroffen om nadelige effecten te beperken of te voorkomen, met een onderscheid tussen de aanleg- en gebruiksfase. De Commissie adviseert in het MER in te gaan op mogelijke maatregelen om positieve effecten verder te versterken. Geef daarnaast voor ieder van de alternatieven aan in welke mate de gestelde doelen kunnen worden gerealiseerd (het doelbereik). Gebruik ook hiervoor eenduidige en, zo veel als mogelijk, kwantificeerbare toetsingscriteria.

4.2 Milieuaspecten

4.2.1 Natuur

Inzicht in het landschapsecologische systeem

Voor een goede ecologische effectbepaling is inzicht noodzakelijk in het landschapsecologische systeem en ecologische samenhang van het plangebied met de omgeving. De Commissie adviseert daarom om in het MER een landschapsecologische systeemanalyse (LESA) op te nemen. Geef hiermee inzicht in de hydrologische, ecologische en geomorfologische kenmerken van de laagdynamische, gestuwde Nederrijn én de eventuele wisselwerking met de aangrenzende Midden-Betuwe, het nabije Binnenveld, de Grebbeberg en de Wageningse berg.

Natuurontwikkeling

Een van de doelen van het project is het ontwikkelen van 'laagdynamische riviernatuur'. Maak in het MER een analyse van zowel de te verwachten positieve impact als de slagingskans van de beoogde natuurontwikkeling. Relateer de (positieve) impact van de natuurontwikkeling aan de regionale natuurbeleidsdoelen (Natura 2000, Kaderrichtlijn Water en Gelders Natuurnetwerk). Baseer de beoordeling van de slagingskans op de specifieke ecologische potenties van het gebied, en op een analyse van de toekomstbestendigheid van het bijpassende landgebruik en noodzakelijke beheer.

Impact op beschermde gebieden

Een noodzakelijk onderdeel van het MER is een beschrijving van de mogelijke invloed van de alternatieven op beschermde natuurgebieden, waaronder de Natura 2000-gebieden Rijntakken en Veluwe. Het betreft hier zowel directe- als indirecte effecten, onder meer door stikstofdepositie en externe werking, door ontgroningen, maar ook door de aanleg en het gebruik van de haven¹¹ en het tasveld. Betrek tevens het Gelderse en Utrechtse Natuurnetwerk in de ruime omgeving.

Natura 2000-gebieden

De Commissie adviseert om in het MER systematisch te beschrijven op welke instandhoudingsdoelen een significant effect kan worden uitgesloten (de zogenaamde Voortoets). Indien mogelijke significante effecten niet kunnen worden uitgesloten dan is een Passende beoordeling nodig. Benut bij het toetsen van Natura 2000 effecten ook de informatie uit de recente Natuurdoelanalyse¹² (NDAs) en tevens het advies hierop van de Ecologische Autoriteit¹³. Neem de Voortoets en (indien aan de orde) de Passende beoordeling op in een bijlage bij het MER.

Stikstofdepositie

De voorgenomen ontwikkeling kan gepaard gaan met stikstofuitstoot. Het is van belang dat in het MER hier voldoende aandacht aan wordt besteed, zeker ook met het oog op de juridische onzekerheden die momenteel spelen rond stikstofdepositie op Natura 2000 gebieden¹⁴.

¹¹ In de zienswijzen wordt ook gerefereerd naar het in beeld brengen van effecten aanleg haven op natuur(gebieden)

¹² De Natuurdoelanalyses zijn te vinden op de [website van de provincie Gelderland](#).

¹³ [Adviezen Ecologische Autoriteit](#)

¹⁴ [Onder andere naar aanleiding van de Rendac uitspraak](#)

De commissie adviseert in het MER in ieder geval de omvang van de (tijdelijke) stikstofuitstoot en –depositie te beschrijven voor zowel de aanleg- als gebruiksfase van elk van de planonderdelen afzonderlijk (omvormen landgebruik naar natuur, ontzanding, haven en uitbreiding tasveld). Ga daarbij in op de mogelijke maatregelen om die uitstoot te reduceren (in de NRD wordt al de inzet van elektrisch materieel genoemd).

4.2.2 Landschap, cultureel erfgoed en archeologie

Landschap

De zandwinning in de Wolfswaard en de nieuwe inrichting zullen het huidige landschap ingrijpend en langdurig veranderen. Het is van belang in het MER de effecten op bestaande landschappelijke waarden (zoals openheid en aanwezige structuren) en nieuw aan te brengen kwaliteiten apart te benoemen. Streep de aantasting van bestaande kwaliteit niet weg tegen het creëren van nieuwe kwaliteit. Door de positieve en negatieve effecten afzonderlijk in beeld te brengen, ontstaat overzicht voor het maken van keuzes.

De Commissie adviseert de effecten op de landschappelijke waarden in beeld brengen. Maak visualisaties vanaf ooghoogte, van dichtbij en van grotere afstand. Voeg er een beschrijving van het beeld aan toe en een kaart met de positie van de waarnemer. Doe dat voor de ontgroning en voor de voorgenomen landschapsontwikkeling.

Cultureel erfgoed en archeologie

Mogelijk zijn in het plangebied resten van de Neder-Germaanse Limes (werelderfgoed) en andere archeologische waarden aanwezig.

Geef in het MER een volledig overzicht van alle archeologische en cultuurhistorische waarden en beschrijf de effecten daarop van de verschillende alternatieven. Ga in op de rol die elementen in de nieuwe inrichting kunnen spelen. Beschrijf de effecten van het voornemen en eventuele mitigerende maatregelen.

4.2.3 Riviermorphologie en scheepvaart

Het is niet uit te sluiten dat de aanleg van de haven effect zal hebben op de waterbeweging ter plaatse en daarmee op de sedimenthuishouding en de morfologie. Ook kan de scheepvaart gevolgen ondervinden van het gebruik van de haven.

De Commissie adviseert ook de effecten op riviermorphologie en scheepvaart in het MER in beeld te brengen en daarbij niet te volstaan met een verwijzing dat wordt voldaan aan het Rivierkundig Beoordelingskader.

4.2.4 Toekomstbestendige steenfabriek

Een toekomstbestendige steenfabriek wordt als doel genoemd in de NRD. Dit dient te worden bereikt door verduurzaming van onder meer het productieproces en beperking van vrachtwagenbewegingen. De ontwikkeling van de uiterwaard biedt kansen om bij te dragen aan deze ambitie, dit door aanleg van een haven en uitbreiding van het tasveld en

depotterrein. Het verduurzamen van de steenfabriek kan echter ook gepaard gaan met mogelijke effecten (zie ook eerdere paragrafen 4.2.1 en 4.2.3). Dit is nu niet in beeld.

De Commissie adviseert om de effecten van de planonderdelen t.a.v. de verduurzaming van de steenfabriek separaat in het MER inzichtelijk te maken.

5 Overige aandachtspunten

5.1 Monitoring

Geef in het MER aan op welke wijze en wanneer tijdens de uitvoering en na de eindoplevering de daadwerkelijke effecten geëvalueerd worden, bijvoorbeeld via een oplevertoets. Geef aan wie verantwoordelijk is voor deze evaluatie en wanneer bijgestuurd wordt als doelen niet gehaald worden of milieueffecten groter blijken dan eerder was voorzien. Geef ook aan welke maatregelen ‘achter de hand’ beschikbaar zijn als (project-)doelen en grenswaarden in de praktijk niet gehaald worden. De Commissie adviseert waar mogelijk aan te sluiten bij bestaande monitoringsprogramma's en gebruik te maken van bestaande kennis.

5.2 Leesbaarheid

Vorm en presentatie dragen bij aan een goed leesbaar MER. Besteedt voldoende aandacht aan de vergelijking van de alternatieven. Gebruik daarbij tabellen, figuren en kaarten. Zorg voor:

- een compact MER met achtergrondgegevens in een bijlage;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst;
- een overzichtelijke vergelijking van de alternatieven en varianten.

5.3 Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Dit onderdeel verdient daarom bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij is het van belang in ieder geval een beschrijving op te nemen van:

- De geconcretiseerde doelen inclusief prioritering
- De voorgenomen activiteit en de alternatieven daarvoor;
- De onderlinge vergelijking van doelbereik en milieueffecten van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het voorkeursalternatief (het voornemen).

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Advies van de Commissie over het op te stellen MER

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep geeft aan welke onderwerpen naar zijn mening moeten worden behandeld in het MER en met welke diepgang. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de Commissie en over haar werkwijze vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dr. Wilfried ten Brinke

drs. Marinus Kooiman

ir. Jos Rademakers

Marja van der Tas (voorzitter)

drs. Olaf van Velthuisen (secretaris)

drs. Frank Wijnants

Besluit(en) waarvoor dit milieueffectrapport wordt opgesteld

Wijziging omgevingsplan en aanvraag omgevingsvergunning ontgrondingsactiviteit

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Uit [Bijlage V van het Omgevingsbesluit](#) onder de Omgevingswet volgt om welke projecten het gaat. Het betreft hier categorie B1 en J12.

Bevoegd gezag besluiten

Gemeenteraad van de gemeente Neder-Betuwe, Wageningen en gedeputeerde staten van de provincie Gelderland.

Initiatiefnemer besluiten

College van B&W en K3Delta

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag tot en met 1 mei 2025 heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft gebruikt?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3896](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e info@commissiemer.nl
w commissiemer.nl